

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Cob/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119249810
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6119249810.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Viery Zolňakovej, v spore žalobcu: P. L. - N., C.: XXXXXXXX, F. U. P. L. XXXX/X, XXX XX P., právne zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, IČO: 37 941 623, so sídlom Jesenná 8, 080 05 Prešov, proti žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, o zaplatenie 218,46 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 22Cb/81/2019-169 z 29. septembra 2021 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 218,46 eur.
- II. V prevyšujúcej časti vo veci samej mení rozsudok tak, že žalobu vo zvyšku zamietá.
- III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou od žalovanej domáhal zaplatenia 218,46 eur s príslušenstvom, ako aj trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že 19. októbra 2018 došlo k poistnej udalosti, keď motorové vozidlo, EČV V., vlastníkom ktorého je obchodná spoločnosť R. F., F..E..D..., a ktoré je povinne zákonne poistené u žalovanej, narazilo do jeho garážovej brány, pričom došlo k vzniku škody - k poškodeniu spodnej lamely garážovej brány. Táto poistná udalosť je žalovanou evidovaná pod č. 1880128522. Obhliadka jeho poškodenej garážovej brány sa uskutočnila 12. novembra 2018. Pri oprave garážovej brány 11. decembra 2018 (výmene spodnej lamely garážovej brány) sa zistilo, že poistnou udalosťou došlo aj k poškodeniu jedného z dvoch tesnení garážovej brány. Túto skutočnosť nahlásil žalovanej a na základe toho bola potom žalovanou 12. decembra 2018 vykonaná doobhliadka poškodenej garážovej brány a 14. januára 2019 bola opätovne vykonaná oprava jeho garážovej brány (výmena tesnenia výjazdu garážovej brány). Na základe tejto poistnej udalosti žalovanej predložil doklady za opravu garážovej brány spolu na sumu 892,60 eur bez DPH, a to faktúru č. 15024581 za výmenu jednej lamely poškodenej brány na sumu 796,60 eur bez DPH vystavenú 21. decembra 2018 a faktúru č. 15025079 za výmenu jedného poškodeného tesnenia výjazdu garážovej brány na sumu 96,- eur bez DPH vystavenú 24. januára 2019, pričom obe faktúry boli vystavené obchodnou spoločnosťou F. - F., F. F. E..D... Žalovanému na základe poistnej udalosti č. 880128522 uhradila 5. februára 2019 sumu 674,14 eur. Žalovaná mu 15. februára 2019 zaslala oznámenie o platbe z 1. februára 2019, z ktorého vyplýva, že žalovanému z dôvodu amortizácie krátila poistné plnenie v rozsahu 218,46 eur. V tomto oznámení žalovaná ďalej uviedla podľa čoho postupovala pri vyčíslívaní náhrady škody, okrem iného aj podľa § 442 a § 443 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). Nakoľko s výškou plnenia v zmysle vyúčtovania žalovanej nesúhlasil, listom z 18. februára 2019 vyzval žalovanú na doplatenie poistného plnenia vo výške 218,46 eur, a to v lehote 7 dní od doručenia predmetnej žiadosti. Jeho

žiadosť bola žalovanej doručená 20. februára 2019. Žalovaná mu doposiaľ dlžnú sumu poistného plnenia vo výške 218,46 eur neuhradila. Má za to, že žalovaná pri rozhodovaní o výške poistného plnenia nevzala do úvahy účel a zmysel ustanovenia § 442 ods. 1 a § 443 Občianskeho zákonníka, resp. ich nesprávne vyložila, keďže škoda, ktorá mu ako poškodenému vznikla v dôsledku dopravnej nehody - vykonanej opravy poškodenej brány, predstavuje hodnotu vynaložených nákladov na opravu brány, bez zohľadnenia amortizácie pri tých náhradných dieloch, ktoré boli na bránu namontované ako nové. V konečnom dôsledku poškodenie brány dopravnou nehodou a následne vykonaná oprava s použitím nových náhradných dielov bránu nezhodnocuje, pretože každým takýmto poškodením sa vo všeobecnosti technická hodnota brány znižuje. Opravou poškodenej brány chcel predsa dosiahnuť iba stav pred škodovou udalosťou (dopravnou nehodou) a k vynaloženiu nákladov na vykonanú opravu bol donútený dopravnou nehodou. Uplatnenie zníženia náhrady škody z dôvodu amortizácie je porušením zásady neminem laedere - nikoho nepoškodzovať. Účelom zákona, resp. vyššie citovaných zákonných ustanovení je predsa taký postup, aby sa mu ako poškodenému jeho právo na náhradu škody v plnej miere kompenzovalo, čo je v zhode aj so spravodlivým výkladom zákona. Prístup žalovanej, ktorá nezohľadňuje vykompenzovanie škody v celom rozsahu v dôsledku ním vynaložených nákladov na opravu poškodenej brány, aby sa táto dostala do stavu pred poškodením, je okrem iného aj v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá kladie dôraz pri rozhodovaní všeobecných súdov na princíp riadneho a spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 218,46 eur od 28. februára 2019 do zaplatenia.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 218,46 eur, ako aj úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 218,46 eur od 28. februára 2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

3. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 427 ods. 1, § 442 ods. 1, ods. 3, § 443, § 788 ods. 1, § 797 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2 písm. b), ods. 4, § 11 ods. 6, ods. 7, ods. 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“). Úroky z omeškania priznal súd žalobcovi v súlade s ustanovením § 365 ods. 1, § 369 ods. 2 zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“) a ustanovením § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č.21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že 19. októbra 2018 došlo k škodovej udalosti, v dôsledku ktorej bola motorovým vozidlom poškodená garážová brána žalobcu. Motorové vozidlo vinníka škodovej udalosti bolo v rozhodnej dobe povinne zmluvne poistené u žalovanej. Žalovaná vykonala obhliadky poškodenej garážovej brány, a to 12. novembra 2018 a 12. decembra 2018, bol spísaný zápis z obhliadky a prejednávania škody. Náklady na opravu poškodenej garážovej brány boli spolu vo výške 892,60 eur a boli vyfakturované faktúrou č. 15024581 vystavenou 21. decembra 2018 na sumu 796,60 eur s dátumom splatnosti 10. január 2019 a faktúrou č. 15025079 vystavenou 24. januára 2019 na sumu 96,- eur s dátumom splatnosti 7. február 2019. Žalobca si náklady na opravu poškodenej garážovej brány spolu vo výške 892,60 eur uplatnil u žalovanej, ktorá mu listom z 1. februára 2019 oznámila, že mu bude poukázaná suma 674,14 eur, pričom žalovaná stanovila náhradu škody nasledovne: faktúra č. 15024581 za opravu - 796,90 eur, faktúra č. 15025079 za opravu - 96,00,- eur, - amortizácia (vek materiálu) - 218,76 eur. Náhrada škody: 674,14 eur. Žalobca listom z 18. februára 2019 požiadal žalovanú o prehodnotenie stanoviska, žalovaná však na svojom výsledku šetrenia zotrvala.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil tým, že škoda, ktorá nastala na strane žalobcu z titulu nákladov na vykonanú opravu, (ktorá žalobcovi bola škodovou udalosťou vnútená) je skutočnou škodou, vzniknutou vynaložením nákladov na opravu, aby poškodená vec, t. j. garážová brána bola v takom stave ako pred nanútenou škodovou udalosťou. Pokiaľ oprava smerovala k uvedeniu garážovej brány do pôvodného stavu pred škodovou udalosťou z 19. októbra 2018, nemohlo mať na výšku škody vplyv zhodnotenie veci jej opravou oproti pôvodnému stavu ani amortizácia garážovej brány. Od žalobcu nemožno spravodlivo požadovať, aby ako poškodený zabezpečoval opravu iným spôsobom, než použitím nových náhradných dielov, ktoré smerovali k odstráneniu následkov škodovej udalosti.

Náhrada škody má plniť reparačnú funkciu a má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu ujmy. Pokiaľ žalovaná krátila plnenie z dôvodu tzv. amortizácie, teda za zhodnotenie garážovej brány, súd konštatuje, že pri oprave garážovej brány je potrebné použiť aj niektoré nové súčasti či diely, čo však neznamená, že takýmto spôsobom sa brána zhodnotí. Takýmto postupom sa vec dostane len do takého technického stavu, v akom bola pred poškodením, teda sa uvedie do predošlého stavu. Vykonaním opravy huteľnej veci uvedením do stavu pred škodovou udalosťou nedochádza k bezdôvodnému obohateniu, ale len k uvedeniu veci do predošlého stavu, s čím počíta aj ustanovenie § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Išlo by o tvrdosť zákona, ak by poškodenému z dopravnej nehody, resp. škodovej udalosti nemali byť uhradené náklady, ktoré boli na huteľnej veci vozidla reálne potrebné. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca obnovil stav garážovej brány, ktorý tu bol pred škodovou udalosťou, pričom k vynaloženým nákladom na vykonanú opravu bol žalobca donútený škodovou udalosťou, za ktorú zodpovedal poistený u žalovanej. Vynútenou opravou poškodených častí garážovej brány nedošlo k zjavnému prínosu pre žalobcu ako poškodeného, keďže nemožno dospieť k záveru, že by oprava garážovej brány poškodenej pri škodovej udalosti 19. októbra 2018 zvýšila jej úžitkové vlastnosti, a to bez ohľadu na jej vek či hodnotu. Účelom opravy bolo, aby garážová brána spĺňala rovnaké technické, funkčné či estetické či vlastnosti, ako pred škodovou udalosťou. Odstránenie poškodenia a uvedenie garážovej brány, resp. jej poškodenej časti do pôvodného stavu, predstavovalo len navrátenie do predošlého stavu (*restitutio in integrum*) a žalobca týmto konaním nezískal žiadny prospech, nezväčšil ani nezhodnotil svoj majetok, preto nie je možné pripustiť zníženie náhrady o amortizáciu vo výške 218,46 eur. Súd považoval za nesporné, že cieľom vykonanej opravy v predmetnej veci bolo odstránenie následkov poškodenia, ktoré vznikli v dôsledku protiprávneho konania tretej osoby (škodcu). Zároveň je evidentné, že od poškodeného nemožno spravodlivo požadovať to, aby si zabezpečil napríklad rovnako „staré“ diely, ktoré je potrebné pri oprave použiť a takýmto spôsobom uviedol vec do pôvodného stavu a zároveň obnovil jej pôvodnú funkčnosť. Uplatnenie „amortizácie“ je porušením zásady „*neminem laedere*“ - nikoho nepoškodzovať. Uvedené je aj v súlade s aktuálnou judikatúrou súdov. Výklad rozsahu náhrady škody nepripúšťajúci odpočítanie amortizácie na vec, ktorú nebolo možné navrátiť do pôvodného stavu, je podľa názoru súdu ústavne konformný, a je teda v súlade s rozhodnutiami ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 212/06 (pozn. Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že zodpovedá skutočnosti, že je povinnosťou všeobecných súdov v situácii, keď právny predpis dovoľuje dvojitý výklad, jeden ústavne konformný a jeden ústavne nekonformný, vykladať predpis ústavne konformne) a sp. zn. III. ÚS 341/07. Súd nepovažuje za dôvodné, a nevyplýva to ani z judikatúry súdov, aby pri nákladoch na opravu huteľných vecí, resp. pri navrátení do pôvodného stavu, boli pri náhrade škody z dopravných nehôd, resp. škodových udalostí a jej výške a pri aplikácii zákona o PZP a všeobecných ustanovení o náhrade škody v Občianskom zákonníku, rozlišované motorové vozidlá a následne ostatné huteľné veci, tak ako to prezentovala žalovaná. Takéto nelogické rozlišovanie by bolo príliš formalistické a v rozpore s princípom spravodlivosti. Rozdielna situácie je v prípade nehnuteľnosti, čo však vyplýva z ich podstaty. Žalovanou predložená judikatúra je už prekonaná alebo sa týka výslovne odpočítania amortizácii na nehnuteľnostiach ako celku, kde sa režim tzv. amortizácie spravuje iným právnym výkladom, preto ju nie možné aplikovať na predmetný prípad. Čo sa týka výšky náhrady škody, žalobca jednoznačne na základe predložených faktúr, ako aj následnej úhrady fakturovaných súm, preukázal účelne vynaložené náklady na opravu poškodenej garážovej brány, ktoré žiadnym relevantným spôsobom neboli zo strany žalovanej spochybnené. Taktiež žalovaná v spore nepreukázala nielen dôvodnosť ale ani výšku krátenia nároku. Žalovaná len uviedla, že plnenie krátila v rozsahu 33%, avšak bez akéhokoľvek odôvodnenia alebo zákonného podkladu. Na základe uvedeného, pokiaľ ide o výšku náhrady škody, súd považoval žalobu za dôvodnú v celom rozsahu.

6. Súd pri posudzovaní úrokov z omeškania vychádzal z toho, že žalobca mal možnosť v zmysle platného Obchodného zákonníka a platného Občianskeho zákonníka požadovať od žalovanej zapltenie úrokov z omeškania vzhľadom k tomu, že žalovaná sa dostala do omeškania s platením plnenia. Žalovaná listom 1. februára 2019 oznámila výsledok šetrenia predmetnej škodovej udalosti, t. j. najneskôr 1. februára 2019 bolo ukončené šetrenie predmetnej škodovej udalosti z 19. októbra 2018. Súd má za to, že žalovaná ako poisťovateľ riadne nesplnila svoju povinnosť poskytnúť poistné plnenie poškodenému z poistného v zmysle zákona o PZP tým, že nesprávne vyhodnotila rozsah jeho zákonnej povinnosti (odmietla poskytnúť poškodenému riadne uplatnenú a preukázanú náhradu škody), a preto nemôže byť táto skutočnosť na škodu žalobcu. Súd preto mohol priznať žalobcovi nárok na úrok z omeškania od 16.-teho dňa po ukončení šetrenia škodovej udalosti v súlade s ustanovením § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka, t. j. od 17. januára 2019, a to aj keby žalovaná oznámila dôvody nevyplatenia vzniknutej škody v plnom rozsahu v zákonom stanovenej lehote troch mesiacov. Žalobca si však uplatnil úrok z

omeškania až od uplynutia lehoty danej žalovanej vo výzve žalobcu z 18. februára 2019 (doručená žalovanej 20. februára 2019 a daná lehota na plnenie 7 dní od doručenia tejto výzvy), t. j. od 28. februára 2019. V súvislosti s výškou úrokov z omeškania, súd vyhodnotil záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako obchodno-záväzkový vzťah v zmysle ust. § 261 ods. 1 a § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka, preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške podľa obchodného práva, a to 9 % ročne zo sumy 218,46 eur od 28. februára 2019 do zaplatenia. Súd zároveň uvádza, že zákonná povinnosť zaplatiť veriteľovi úroky z omeškania vyplývajúca z ustanovenia § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vznikne vždy aj v tom prípade, ak poisťovateľ nevyplatí bezdôvodne plnenie v lehote podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP, a to bez ohľadu na to, či pritom porušil alebo neporušil povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 11 ods. 6 zákona o PZP. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné zo strany poškodeného, resp. jeho právneho nástupcu, v prípade uplatnenia si skráteného poisťného plnenia priznať v prebiehajúcom sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu zákonných ustanovení zákona o PZP. Uvedené je v súlade aj s rozhodovacou praxou súdov, napr. rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 7Co/118/2020 z 18. novembra 2020, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/31/2020 z 29. októbra 2020, rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Cob/65/2020 z 5. augusta 2020 a pod..

7. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie žalobe vyhovel, keďže dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu skutkovo a právne dôvodná.

8. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s ustanovením § 262 ods. 1, ods. 2 CSP a priznal úspešnému žalobcovi voči neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

9. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, teda, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súčasne tvrdila, že napadnutý rozsudok považuje za nesprávny, nezákonný a navyše aj arbitrárny, ktorý je výsledkom zjavnej svojvôle a vo svojej podstate trpí aj nepreskúmateľnosťou. Súd prvej inštancie neuviedol, resp. neoznačil rozhodnutia, na základe ktorých považuje ňou označenú judikatúru súdov Slovenskej republiky za prekonanú, rovnako ako neoznačil aktuálnu judikatúru súdov, v zmysle ktorej je ňou uplatnená amortizácia porušením zásady nikoho nepoškodzovať. V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci súdom prvej inštancie mala za to, že pokiaľ ide o výšku škody na veci zákonodarca jasne a zrozumiteľne uvádza, že sa vychádza vždy z ceny veci v čase poškodenia. Toto ustanovenie obsahuje dôležité pravidlo pre určenie výšky škody na veci, pretože ak zodpovednosť za škodu plní reparačnú funkciu, musí sa aj výška škody určiť tak, aby škodca mal povinnosť poškodenému nahradiť škodu vo výške zodpovedajúcej cene poškodenej veci v čase poškodenia. Výška náhrady škody by mohla byť totožná s cenou veci v čase poškodenia, avšak iba vtedy, ak by bola poškodená celkom nová vec. Vo všetkých ostatných prípadoch sa v súlade s platnou právnou úpravou vychádza z ceny veci v čase jej poškodenia a pri veciach starších alebo opotrebovaných je nutné prihliadať na vek, opotrebenie veci, a preto sa z toho dôvodu od ceny veci odpočítava tzv. amortizačná zrážka, ktorá je odstupňovaná od veku poškodenej veci. V súdnej veci bolo teda nevyhnutné vziať do úvahy skutočnosť, že garážová brána, k poškodeniu ktorej prevádzkou motorového vozidla došlo, bola daná do užívania v roku 2008, t. j. ku dňu jej poškodenia (19. októbra 2018) išlo asi o desaťročnú bránu, a preto pri výpočte hodnoty amortizácie postupovala plne v súlade s vyhláškou č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, čo napokon v konaní sporné ani nebolo, pretože výška amortizácie nebola žalobcom nikdy rozporovaná. Popritom zdôraznila, že priznanie úroku z omeškania a jeho výška je v rozpore s právnym názorom a judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V danom prípade je namieste uplatniť právnú zásadu, podľa ktorej má špeciálny právny predpis prednosť pred všeobecnou právnou úpravou (lex specialis derogat legi generali). Poisťná udalosť jej bola žalobcom oznámená 6. novembra 2018 a nárok na náhradu škody bol uplatnený doručením dokladov za opravu 28. januára 2019, pričom písomným oznámením z 1. februára 2019 oznámila žalobcovi výšku náhrady škody a zároveň podala žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov v časti, v ktorej plnenie neposkytla, t. j. postupovala tak, ako jej to ukladá ustanovenie § 11 ods. 6 zákona o PZP, a preto v zmysle ustanovenia § 11 ods. 8 zákona o PZP nie je splnená zákonná podmienka pre vznik nároku na zaplatenie úroku z omeškania. Ohľadom výšky úroku z omeškania priznaného žalobcovi podotkla, že tento nárok žalobcovi vznikol nie zo záväzku vopred dojednaného medzi dotknutými subjektmi, vyplývajúceho z ich podnikateľskej

činnosti, z ktorého porušenia povinnosti by žalobcovi ako poškodenému vznikol nárok na náhradu škody, ale na základe občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorú škodca spôsobil poškodenému na jeho majetku prevádzkou motorového vozidla. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietla a priznáva žalovanej proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že rovnako ako pri motorových vozidlách ani v predmetnej právnej veci týkajúcej sa poškodenia garážovej brány totižto nemožno hovoriť o tom, že vykonaná oprava akýmkoľvek spôsobom poškodenú vec zhodnocuje. Náklady, ktoré bol nútený vynaložiť na opravu garážovej brány, predstavujú náklady nevyhnutné na uvedenie veci do predošlého stavu, ktoré predstavujú výšku skutočnej škody, ktorá mu ako poškodenému v dôsledku predmetnej poistnej udalosti vznikla. Podľa jeho názoru nemožno predsa dospieť k záveru, že v súdnych konaniach, na ktoré je aplikovateľný zákon o PZP, je jediným a výlučným dôvodom vzniku povinnosti zaplatiť poškodenému úroky z omeškania len nespĺnenie lehoty na prešetrenie, poskytnutie plnenia a zdôvodnenie jeho prípadného zníženia. Má za to, že rozhodnutie súdu v otázke priznania úroku z omeškania je správne, pretože zákon o PZP v tejto otázke nevylučuje použitie Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka, práve naopak, k všeobecnej zodpovednosti za omeškanie s plnením peňažného dlhu pridáva ďalšie hmotnoprávne ustanovenia, na základe ktorých sa žalovaná taktiež (avšak nie výlučne) môže dostať do omeškania. Na základe uvedených skutočností žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

11. K vyjadreniu žalobcu podala odvolaciu repliku žalovaná, ktorá zdôraznila, že žalobca zrejme zámerne opomína to, že predmetom tohto konania nie je nárok žalobcu na poistné plnenie z ním uzatvorenej poistnej zmluvy s ňou, ale nárok žalobcu na náhradu škody, ktorý mu ako poškodenému vznikol voči škodcovi, t. j. jej poistencovi.

12. Žalobca k odvolacej replike žalovanej nepodal odvolaciu dupliku.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 CSP, v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné.

14. K odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym zistením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

17. Pokiaľ žalovaná poukazovala na skutočnosť, že súd prvej inštancie neoznačil aktuálnu judikatúru súdov, v zmysle ktorej je ňou uplatnená amortizácia porušením zásady nikoho nepoškodzovať, odvolací súd má za to, že toto pochybenie súdu je možné napraviť aj bez toho, aby bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie. Vzhľadom na to odvolací súd dáva do pozornosti napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Obdo 48/2012 z 28. marca 2013, v odôvodnení ktorého konštatoval, že po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že právny výklad zákona krajským súdom zodpovedá požiadavke ústavne súladného výkladu zákona, a odlišný názor

oproti dovolateľom uvedenej judikatúre, v súlade s ustanovením § 157 O. s. p. riadne odôvodnil. Dovolací súd sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, ktorý pri rozhodovaní veci vzal do úvahy účel a zmysel ustanovenia § 442 ods. 1 a § 443 Občianskeho zákonníka a v zhode s okresným súdom vyložil ust. § 442 ods. 1, § 443 Občianskeho zákonníka tak, že škoda, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku dopravnej nehody, vykonanej opravy poškodeného vozidla, predstavuje hodnotu vynaložených nákladov na opravu vozidla, bez zohľadnenia amortizácie pri tých náhradných dieloch, ktoré boli do vozidla zamontované ako nové. V konečnom dôsledku poškodenie vozidla dopravou nehodou a následne vykonaná oprava v použití nových náhradných dielov vozidlo nezhodnocuje, pretože každou dopravnou nehodou, ktorou je vozidlo poškodené, sa vo všeobecnosti jeho technická hodnota znižuje. Správanie žalobcu ako poškodeného len viedlo k tomu, aby obnovil stav vozidla, ktorý tu bol pred škodovou udalosťou (dopravnou nehodou), a k vynaloženiu nákladov na vykonanú opravu bol žalobca donútený dopravnou nehodou. Žalobcovi musí byť kompenzovaná ujma, ktorá mu vznikla z titulu dopravnej nehody, za súčasného stavu, že žalovaný a ani vedľajší účastník na strane žalovaného nepreukázali, že by sa žalobca bezdôvodne obohatil, t. j., že by na opravu vozidla boli použité nové diely, ktoré nesmerovali k obnoveniu prevádzkyschopnosti vozidla, resp. že by nové diely s opravou poškodeného vozidla nesúviseli. Uplatnenie „amortizácie“ by bolo porušením zásady neminem laedere - nikoho nepoškodzovať. Účelom zákona, resp. zákonných ustanovení vyššie citovaných a súdneho konania, je taký postup, aby sa poškodenému - žalobcovi, jeho právo na náhradu škody v plnej miere kompenzovalo, čo je v zhode aj so spravodlivým výkladom zákona. Opačný prístup k prejednávanej sporovej veci, ktorý by nezohľadnil vykompenzovanie škody v celom rozsahu v dôsledku vynaložených nákladov žalobcom na opravu poškodeného vozidla, aby sa toto dostalo do stavu pred poškodením, by bol aj v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá kladie dôraz pri rozhodovaní všeobecných súdov na princíp riadneho a spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 Ústavy SR a s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

18. Čo sa týka tvrdenia žalovanej, že priznanie úroku z omeškania a jeho výška je v rozpore s právnym názorom a judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, odvolací súd konštatuje, že právne posúdenie tohto nároku žalobcu súdom prvej inštancie je naozaj v rozpore s relevantnými zákonnými ustanoveniami, ako aj s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

19. V súvislosti s tým odvolací súd podotýka, že právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/145/2017 z 22. novembra 2018 sa zhoduje s účelom Štvrtej smernice Európskej únie o poistení motorových vozidiel (smernica 2000/26/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. mája 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS) a s primárnou funkciou úrokov z omeškania.

20. Podľa bodov 18. a 19. preambuly citovanej smernice, okrem toho, že sa zabezpečí, aby poisťovňa mala svojho zástupcu v štáte, kde má poškodená osoba trvalý pobyt, je vhodné zaručiť, že poškodená osoba bude mať osobitné právo na rýchle poskytnutie poistného plnenia; preto je potrebné zaviesť do vnútroštátneho práva primerane účinné a systematické finančné alebo rovnocenné administratívne sankcie - ako sú súdne zákazy v kombinácii so správnymi pokutami, pravidelné hlásenie sa dohliadajúcim orgánom, kontroly na mieste, uverejnenie v národnom úradnom vestníku a v tlači, dočasné pozastavenie činnosti spoločnosti (zákaz uzatvárania nových zmlúv na určité obdobie), vymenovanie osobitného zástupcu dohliadajúcich orgánov zodpovedného za monitorovanie, či podnikateľská činnosť sa vykonáva v súlade so zákonmi o poistení, odobratie povolenia na vykonávanie takejto podnikateľskej činnosti, sankcie pre riaditeľov a manažment - pre prípad, že poisťovňa alebo jej zástupca si neplní povinnosť náhrady škody v primeranej lehote; toto by nemalo brániť uplatneniu ďalších opatrení - patriacich najmä pod kontrolné právomoci - ktoré sa môžu považovať za primerané; avšak podmienkou je, aby zodpovednosť a vzniknutá škoda boli nepochybniteľné, aby poisťovňa bola schopná realizovať zodpovedajúce plnenie v predpísanej lehote; zodpovedajúce plnenie náhrady by malo byť vyhotovené písomne a malo by obsahovať dôvody, na základe ktorých bola určená zodpovednosť a škody. Okrem týchto sankcií je vhodné zaviesť povinnosť platenia úrokov z výšky náhrady stanovenej poisťovňou alebo súdom poškodenej osobe, ak sa plnenie nerealizovalo v zmienenej predpísanej lehote; ak má členský štát platné vnútroštátne predpisy, ktoré obsahujú požiadavku platenia úroku z omeškania, toto ustanovenie sa môže vykonať odkazom na tieto predpisy.

21. Odvolací súd má za to, že dôkazom toho, že Slovenská republika si úlohy vyplývajúce jej z tejto smernice splnila, sú ustanovenia § 11 ods. 6, ods. 7 zákona o PZP, ktoré upravujú povinnosti poisťovateľa súvisiace s poskytovaním poistného plnenia poškodenému a ustanovenie § 11 ods. 8 zákona o PZP, ktoré upravuje sankciu za nesplnenie povinnosti ustanovenej v § 11 ods. 6 zákona o PZP poisťovateľom.

22. Z ustanovenia § 11 ods. 6 zákona o PZP vyplýva povinnosť poisťovateľa poskytnúť poškodenému úroky z omeškania, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť ustanovenú v odseku 6. Teda jediným kritériom pre priznanie nároku na úroky z omeškania, je porušenie povinnosti poisťovateľa bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, alebo do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

23. Žalovaná si však tieto svoje povinnosti v zákonom stanovenej trojmesačnej lehote splnila, a preto nemožno súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca má nárok na úroky z omeškania.

24. Rovnako ako dôvodný hodnotí odvolací súd argument žalovanej, že v danom prípade je namieste uplatniť právnu zásadu, podľa ktorej má špeciálny právny predpis prednosť pred všeobecnou právnou úpravou. Zároveň odvolací súd nespochybňuje, že právo žalobcu na úroky z omeškania by jednoznačne vyplývalo z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom predmetný nárok súdna prax bez väčších polemík priznáva. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na právny názor vyslovený Krajským súdom v Bratislave v rozsudku, sp. zn. 6Co/504/2013 zo 4. novembra 2013, kde v odôvodnení tohto rozhodnutia predmetný súd uviedol, že úroky z omeškania podľa ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. v spojení s ust. § 11 ods. 6 predmetného zákona sankcionujú len neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti. Nezbatia však poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie, a to i v prípade, ak poisťovateľ povinnosti uvedené v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil včas, teda skončil prešetrenie poistnej udalosti alebo poskytol vysvetlenie o odmietnutí poistného plnenia. Rovnaký právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku, sp. zn. 11Co/74/2016 z 19. septembra 2017 a taktiež v rozsudkoch sp. zn. 20Co/158/2011 z 12. júla 2012 a sp. zn. 20Co/45/2012, ako aj sp. zn. 20Co/66/2011. (V týchto rozhodnutiach sa okrem iného uvádza, že ak poisťovateľ sa nestotožňuje s lekárskeho posudkom o výške bodového ohodnotenia, dostáva sa do omeškania, ak mu poškodený nijako nebráni preveriť správnosť bodového ohodnotenia a zbytočne preverenie odkladal.)

25. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti uplatnenej istiny ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v prevyšujúcej časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky v podobe úrokov z omeškania uplatnených žalobcom podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že v tejto časti žalobu zamietol.

26. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a ustanovením § 262 ods. 1 CSP. V konaní bol v časti uplatnenej istiny úspešný žalobca a v časti uplatnených úrokov z omeškania bola úspešná žalovaná. Na základe uvedeného je zrejmé, že žalobca bol pred súdom prvej inštancie a rovnako v odvolacom konaní neúspešný len v nepatrnej (zanedbateľnej časti). Za nepatrnú možno v zmysle ustálenej súdnej praxe považovať neúspech v základe (istine) nároku do 10 %. V posudzovanom prípade sa jednalo iba o neúspech v príslušenstve pohľadávky a preto odvolací súd vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).